

1232-104

Datum

19 DEC. 2002

Kenmerk

ME/EP/UM/02054556

Onderwerp

Milieuvergunning De Mieden

Beschikking

Besluit van de Minister van Economische Zaken

1. Onderwerp aanvraag

Op 24-07-2002 is een aanvraag ontvangen van Frisia Zout B.V., kantoor houdend aan de Lange Lijnbaan 15 te Harlingen, om een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van de pekelwinningslocatie "de Mieden".

De inrichting "de Mieden" is gelegen aan De Slachte in de gemeente Franekeradeel op het perceel, kadastraal ingedeeld gemeente Sexbierum, Sectie G, nummer 712, in het gebied van de steenzoutconcessie "Barradeel II".

Tegelijk met de vergunningaanvraag is een milieueffectrapport (MER) ingediend.

Voor het oprichten en in werking hebben van deze inrichting is ingevolge artikel 8.1, eerste lid, onder a en c, van de Wet milieubeheer, juncto het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, vergunning vereist.

Op grond van artikel 8.6 van de Wet milieubeheer zijn de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op het tot stand komen van het besluit omtrent de verlening van de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer.

De Minister van Economische Zaken is ingevolge artikel 8.2, derde lid, van de Wet milieubeheer bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

Op grond van de Provinciale Milieuverordening (PMV) van de provincie Friesland is in dit geval het opstellen van een MER verplicht.

2. Samenhang met andere procedures

Ingevolge de Woningwet moet een bouwvergunning worden aangevraagd. Verlening van een bouwvergunning moet worden aangehouden totdat de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend is.

Het bevoegd gezag inzake de bouwvergunning is over de vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer geïnformeerd.

Een afschrift van de bouwvergunningaanvraag is mij toegezonden.

Milieueffectrapportageprocedure:

- Ontvangst Startnotitie 08-02-2002
- Ontvangstbevestiging 18-02-2002
- Verzending Startnotitie aan 18-02-2002
     Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciemer),
     (wettelijk-) adviseurs, belanghebbenden
- Publicatie Kennisgeving 27-02-2002
     Staatscourant, Friesch Dagblad, Leeuwarder Courant,
     Franeker Courant, Bildtse Post
- Terinzagelegging Startnotitie/Inspraak t.b.v. Richtlijnen 28-02-2002/28-03-2002
     Gemeentehuis van gemeente Franekeradeel,
     Gemeentehuis van gemeente Het Bildt,
     Provinciehuis van provincie Friesland.
- Ontvangst Inspraakreacties/adviezen (19x)
- Informatieavond Dorpshuis "It Waed", te Sexbierum 20-03-2002
- Locatiebezoek werkgroep Ciemer 26-03-2002
- Ontvangst Richtlijnenadvies Ciemer 25-04-2002
- Vaststellen Richtlijnen door het bevoegd gezag (EZ) 26-04-2002
- Verzenden Richtlijnen 12-10-1999
     aan Ciemer, (wettelijk-) adviseurs, insprekers/belanghebbenden 02-05-2002
- Ontvangst MER + Vergunningaanvraag 24-07-2002
- Ontvangstbevestiging naar Frisia Zout B.V. 26-07-2002
- Aanvaarding MER door het bevoegd gezag (EZ) 01-08-2002
- Verzenden MER 01-08-2002
     aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden
- Adviesaanvraag ("toetsingsadvies") aan Ciemer 01-08-2002
- Publicatie Kennisgeving MER 14-08-2002
     Staatscourant, Friesch Dagblad, Leeuwarder Courant,
     Franeker Courant, Bildtse Post
- Terinzagelegging MER + Vergunningaanvragen 15-08-2002/12-09-2002
     Gemeentehuis van gemeente Franekeradeel,
     Gemeentehuis van gemeente Het Bildt,
     Provinciehuis van provincie Fryslân.
- Openbare zitting (Dorpshuis "It Waed", te Sexbierum) 04-09-2002
- Verzenden inspraakreacties/adviezen verslag van de Openbare zitting 19-09-2002
     aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden
- Ontvangst (positief) toetsingsadvies Ciemer 17-10-2002

3. Adviseurs ingevolge de Wet milieubeheer

(artikel 8.7 Wet milieubeheer juncto artikel 7.3 van het Inrichtingen-en vergunningenbesluit milieubeheer)

- De Inspecteur, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe (VROM-Inspectie Noord);
- De Directeur Landbouw, Natuurbeheer en openluchtrecreatie (LNV-Noord);
- Commissie voor de milieu-effectrapportage;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland;
- Burgemeester en wethouders van gemeente Franekeradeel;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Bildt;
- De Inspecteur-Generaal der Mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen).

4. Inspraakreacties/Adviezen met betrekking tot vergunningaanvraag en MER

Door de Inspecteur-Generaal der Mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen) is advies uitgebracht ten aanzien van de aan de ontwerpbeschikking te verbinden voorschriften. Dit advies is in de ontwerpbeschikking verwerkt.

Naar aanleiding van de toezending van de vergunningaanvraag met bijbehorend MER aan de (wettelijk-) adviseurs en belanghebbenden, de publicatie van de kennisgeving, de terinzagelegging en de openbare zitting zijn diverse inspraakreacties/adviezen met betrekking tot het MER ingediend.

De inspraakreacties/adviezen hebben over het algemeen geen betrekking op het inrichten en in werking hebben van de winningslocatie op zich, maar hebben met name betrekking op het optreden van bodemdaling als gevolg van zoutwinning en de invloed daarvan op de waterhuishouding.

Gewezen wordt vooral op aspecten als: toename van zoute kwel, toename van verzilting, mogelijke toename van de kans op bruinrot (door extra doorspoeling), mogelijke daling van opbrengst van gewassen en mogelijke schade aan gebouwen door verzakking en/of trilling als gevolg van zoutwinning.

5. Overwegingen ten aanzien van de ingediende inspraakreactie/advies

Naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties/adviezen merk ik het volgende op:

- Alle met betrekking tot het MER ingediende inspraakreacties/adviezen zijn door de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Ciemer) bij het opstellen van het "toetsingsadvies" meegewogen. Dit geldt zowel voor de schriftelijk ingediende inspraakreacties/adviezen als voor de mondeling tijdens de openbare zitting ingediende inspraakreacties/adviezen (op basis van het verslag van de openbare zitting);
- De Ciemer is van oordeel dat in het MER de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming;
- De Ciemer realiseert zich dat bodemdaling en de gevolgen daarvan op de waterhuishouding aspecten van de voorgenomen activiteit zijn die niet in de milieuvergunning geregeld worden, maar in de concessieverlening en het ontginningsplan;

- Het MER biedt naar mijn oordeel voldoende informatie om een gefundeerd besluit te kunnen nemen ten aanzien van de vergunningverlening. In het MER wordt geconcludeerd dat van de voorgenomen activiteit geen ernstige negatieve effecten te verwachten zijn. De in het MER opgenomen alternatieven zijn, als de in het MER genoemde effect-bepalende maatregelen worden getroffen, beide evenzeer aanvaardbaar;
  - Op basis van het gestelde in de vergunningaanvraag, het MER en de ingediende inspraakreacties en adviezen is een afgewogen besluit tot stand gekomen. Door het opnemen van voorschriften wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met zowel de belangen van het milieu, de belangen van omwonenden als de belangen van de initiatiefnemer;
  - Ten aanzien van schaderegeling in het algemeen merk ik op dat de (vergunning ingevolge de) Wet milieubeheer niet voorziet in schaderegelingsprocedures. Een schaderegelingsprocedure maakt derhalve géén onderdeel uit van deze vergunning. Er is wel een schaderegelings-procedure (protocol) vastgesteld door Frisia Zout B.V.. Daarnaast is conform het vereiste uit de steenzoutconcessie Barradeel II een aanvullende storting in het schadefonds voorgeschreven;
  - Ten aanzien van uit te voeren herstelwerkzaamheden worden, conform het vereiste uit de goedkeuring van het ontginningsplan Barradeel II, overeenkomsten gesloten met de betrokken waterschappen;
  - De Ciemer heeft in haar toetsingsadvies enkele specifieke adviezen opgenomen. Voor de goede orde merk ik op dat die deels zaken betreft die buiten de reikwijdte van deze vergunning vallen en waaraan via andere wegen invulling zal worden gegeven.
  - De Ciemer adviseert om duidelijk te maken hoe resultaten van nadere onderzoeken openbaar gemaakt worden, wanneer een aanpassing van het ontginningsplan aan de orde zou kunnen zijn en welke procedure dan gevolgd wordt. Hierop wordt volledigheidshalve kort ingegaan.
- Op grond van de concessievoorwaarden wordt de zoutproductie geregistreerd en wordt daarover maandelijks gerapporteerd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen. Er worden, zo vaak als de Minister van Economische Zaken nodig oordeelt, waterpassingen en lengtemetingen uitgevoerd, hierover wordt rapport uitgebracht aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen en een afschrift gezonden aan Gedeputeerde Staten. Tweejaarlijks wordt aan het hoofd van de Afdeling Diepe Ondergrond-Confidentieel van het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen-TNO en de Inspecteur-Generaal der Mijnen verslag uitgebracht omtrent verrichte mijnbouwkundige onderzoeken en andere werkzaamheden binnen het concessieveld.
- De Ciemer adviseert om duidelijk te maken hoe monitoringsprogramma's vastgelegd worden en resultaten openbaar gemaakt worden en acht het raadzaam dat de monitoringsactiviteiten gecoördineerd worden.
- Het Ministerie van Economische Zaken (bevoegd gezag) zal het voortouw hebben bij de coördinatie van de monitoringsactiviteiten, daarbij ondersteund door het Staatstoezicht op de Mijnen (handhaver). Hiertoe zullen nadere afspraken worden gemaakt.

Op grond van artikel 5 van de goedkeuring van het ontginningsplan Barradeel II zal Frisia met terzake deskundigen een door de Minister van Economische Zaken goed te keuren bewakingssysteem opzetten met betrekking tot de toestand van een selectie van gebouwen (woningen etc.) binnen het concessiegebied en net daarbuiten. Hierbij zullen door Frisia de woningstichting en de gemeente Franekeradeel worden betrokken.

- De Ciemer geeft aan dat een integrale monitoringsrapportage een goed uitgangspunt kan vormen voor planning en besluitvorming over een volgende fase van winning.

Ik ben van oordeel dat mede op basis van de dan beschikbare monitoringsgegevens aan het eind van fase I ook inhoud kan worden gegeven aan het in artikel 7.39 van de Wet milieubeheer bedoelde onderzoek naar de gevolgen van de activiteit voor het milieu (evaluatie).

- De Ciemer adviseert om te bevorderen dat als onderdeel van het Herstelplan waterhuishouding en het onderzoek naar verzilting, een studie wordt gedaan naar de kansen van het toenemen van bruinrotverspreiding bij verschillende strategieën van waterdistributie door de Friese boezem.

Waterhuishouding, verziltingsbeheersing en bruinrotbestrijding zijn taken van het waterschap (Wetterskip de Waadkant). Frisia Zout B.V. heeft met het waterschap afspraken gemaakt over het financieel bijdragen aan projecten op het gebied van voornoemde taken.

- De Ciemer adviseert om te bevorderen dat de geplande booractiviteiten zo veel mogelijk buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Ik onderschrijf de mening van de Ciemer, waarbij ik echter opmerk dat uit het MER blijkt dat het plangebied van beperkt belang is voor broedvogels. Het gebied bestaat voor een groot deel uit akkerland en deels uit intensief beweide grasland waar in het voorjaar in beperkte mate weidevogels broeden.

Vooral het starten van boor-activiteiten in het broedseizoen moet zoveel mogelijk worden vermeden. Een eventuele uitloop van een boring tot in het broedseizoen acht ik minder verstorend (omdat broedplaatsen dan al elders zijn gekozen).

6. Ontwerpbeschikking

Op 04-11-2002 is de ontwerpbeschikking verstuurd naar de aanvrager en de adviseurs.

Op 06-11-2002 is een kennisgeving met betrekking tot de ontwerpbeschikking gepubliceerd in de Staatscourant, de Leeuwarder Courant, de Franeker Courant, het Friesch Dagblad en in het blad "Bildtse Post".

De ontwerpbeschikking heeft van 07-11-2002 tot en met 05-12-2002 ter inzage gelegen op de volgende locaties:

- het gemeentehuis van de gemeente Franekeradeel, Harlingerweg 18, te Franeker;
- het gemeentehuis van de gemeente Het Bildt, Van Harenstraat 47, te St. Annaparochie;
- het provinciehuis van provincie Fryslân, Publieksvoorlichting, Tweebaksmarkt 52, te Leeuwarden.

7. Adviezen met betrekking tot de ontwerpbeschikking

Naar aanleiding van de aan de adviseurs toegezonden ontwerpbeschikking zijn géén adviezen uitgebracht.

8. Bedenkingen met betrekking tot de ontwerpbeschikking

Naar aanleiding van de ter inzage legging van de ontwerpbeschikking zijn inspraakreacties (bedenkingen) ingediend door:

- ADURE Advocaten, namens de Maatschap J. & A. & P. van der Schaar (verder *Adure*);
- Jurriëns Advocatenkantoor, namens belanghebbenden (verder *Jurriëns*);
- De Waddenvereniging.

Adure stelt dat in de ontwerp-vergunning slechts de milieugevolgen, zoals geluidemissie, afvalstoffen en lucht, zijn meegenomen en dat ten onrechte voorbij is gegaan aan de rechtstreekse gevolgen van de werkzaamheden, die zullen worden verricht binnen de winlocatie (inrichting), voor de omgeving. Gewezen wordt op nadelige gevolgen van zoutwinning voor de omgeving, te weten bodemdaling, (grond)waterpeilverlaging, verzilting van oppervlaktewater en schade aan gebouwen.

Adure stelt dat hieraan is voorbijgegaan, met de kennelijke overweging dat de aspecten van bodemdaling e.d. geregeld zijn in de voorwaarden bij de verleende concessie op grond van de Mijndw en het daarbij behorende ontginningsplan.

Adure stelt dat alle (te verwachten) milieueffecten in de procedure die leidt tot een milieuvergunning dienen te worden meegenomen ook als daar in andere vergunningen rekening mee wordt gehouden.

Adure stelt dat in het MER en het toetsingsadvies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage wel enige aandacht is besteed aan de bodemdaling en de daaruit voortvloeiende gevolgen, maar dat dit uitsluitend aan de orde is geweest door de vele inspraakreacties en dat er bij de vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer geen rekening mee is gehouden.

Adure stelt dat aan een vergunning op grond van de Wet milieubeheer de voorschriften verbonden moeten worden die nodig zijn ter bescherming van het milieu en stelt dat, nu de Minister van Economische Zaken voornemens is een milieu-vergunning te verlenen zonder daar voornoemde nadelige milieugevolgen bij te betrekken, sprake is van een ontoereikende vergunning die rechtens geen stand kan houden.

Adure stelt dat door voorgenomen booractiviteiten, onderhoudswerkzaamheden, verkeersbewegingen en de aanwezigheid van pompen ernstige geluidhinder kan optreden ondanks de voorschriften in de milieuvergunning, gewezen wordt op het feit dat de locatie is gesitueerd in een buitengebied met weinig achtergrondgeluid (referentieniveau). Tevens wordt geconstateerd dat in voorschrift H9 voor booractiviteiten ruimere geluidsnormen zijn opgenomen, maar dat niets is bepaald over de duur van de boringen. *Adure* stelt, wijzend op onderdeel b van het voorschrift, dat er van wordt uitgegaan dat deze normen zullen worden overschreden en geeft aan dat niet duidelijk is welke maatregelen in dat

geval in overleg met de bewoners worden genomen en of deze kunnen voldoen. Tevens wordt gewezen op overlast als gevolg van nachtelijke verkeersbewegingen.

Adure stelt dat voorschrift H1, waarin is vastgelegd dat boringen zoveel mogelijk buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden, voor meerdere uitleg vatbaar is en onvoldoende bepaald is. De broedperiode is niet vastgelegd en de bewoordingen "zoveel mogelijk" maken niet duidelijk of en zo ja wanneer tijdens de broedperiode dan wel geboord mag worden.

Adure verzoekt gezien het vorenstaande de vergunning ten behoeve van de inrichting "De Mieden" niet te verlenen.

Jurriëns stelt dat in de ontwerp-beschikking wordt gesteld dat de bodemdaling en (o.a.) de invloed op de waterhuishouding (en de daarmee mogelijk gepaard gaande gevolgen) aspecten zijn die niet in de milieuvergunning verdisconteerd zouden moeten worden, maar in de concessieverlening en het ontginningsplan. *Jurriëns* geeft aan dat bij bezwaar tegen die besluiten is aangegeven dat de risico's onvoldoende zijn afgewogen en bestrijdt het standpunt dat deze risico's bij verlening van de milieuvergunning niet aan de orde zouden hoeven te komen. Verwacht werd dat deze in het kader van de milieuvergunning-verlening goed onderzocht zouden worden.

Jurriëns stelt dat volgens de Wet milieubeheer onder "inrichting" moet worden verstaan een (bedrijfsmatige) "bedrijvigheid" (die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht) en maakt daaruit op dat de zoutwinning als geheel als "inrichting" begrepen moet worden en dat alle milieugevolgen daarvan (inclusief de gevolgen van bodemdaling) voor beoordeling in het kader van de Wet milieubeheer in aanmerking komen.

Jurriëns stelt dat uit de Startnotitie, de Richtlijnen en het MER blijkt dat de gevolgen van bodemdaling als volwaardig onderdeel van de milieubeoordeling meegewogen dienen te worden en spreekt verbazing uit over het feit dat de Ciemer zich eerst bij de beoordeling van het MER realiseert dat deze aspecten niet geregeld worden in de milieuvergunning.

Jurriëns stelt dat dit in strijd is met de Richtlijnen en met de wet en dat er door het veronderstelde opnemen van effecten van bodemdaling een bindende verwachting is gecreëerd waar niet in een laat stadium op teruggekomen kan worden. Dit levert een verwijt van onzorgvuldige besluitvorming.

Jurriëns stelt dat de minister kennelijk hetzelfde standpunt is toegedaan als hiervoor betoogd ten aanzien van het besluit "Goedkeuring gedeveerde boring" waarin wordt gesteld dat dat besluit uitsluitend betrekking heeft op de voorgenomen gedeveerde boring en niet op de latere zoutwinning.

Jurriëns stelt van oordeel te zijn dat het toetsingsadvies van de Ciemer integraal afwijkt van de door de minister vastgestelde Richtlijnen voor het MER. Waar in de Richtlijn gevraagd wordt om harde gegevens en concrete (gefundeerde) voorspellingen verzocht wordt (o.a. watertoets) stelt Ciemer zich tevreden met monitoring en verdere studie.

Jurriëns verwijst naar de eerder ingediende "inspraak ten behoeve van het MER" en geeft aan dat die als ingelast beschouwd moet worden als bedenkingen tegen de onderhavige ontwerp-beschikking.

Jurriëns stelt dat uit het toetsingsadvies blijkt dat de Ciemer voorafgaand aan het tot stand komen van het advies contact heeft gehad met Frisia, dat Ciemer vertrouwelijke contourkaarten heeft ingezien en andere informatie heeft verkregen en stelt zich op het standpunt dat, aangezien dit contact buiten het gezichtsveld van belanghebbenden ligt, het advies ondeugdelijk tot stand is gekomen.

Jurriëns stelt dat onder andere elementaire (rechts-)beginselen als hoor en wederhoor, een goede procesorde en openbaarheid van besluitvorming geschonden zijn en stelt dat hierdoor de Ciemer niet als onafhankelijk beschouwd kan worden en daarmee de gehele totstandkoming van het MER onzorgvuldig is geweest.

Jurriëns verzoekt om de besluitvorming met in achtneming van de aangevoerde punten te heroverwegen.

De Waddenvereniging verwijst naar de eerder toegestuurde (naar aanleiding van de MER) inspraakreactie en verzoekt deze als ingelast te beschouwen. Samengevat:

- milieueffecten van zoutwinning zijn niet goed te overzien, op cruciale punten is sprake van leemten in kennis;
- er zullen belangrijke effecten op de waterhuishouding zijn, verzilting wordt versneld, de hoofdfunctie "landbouw" wordt aangetast en slechts een deel van de effecten wordt gecompenseerd door maatregelen;
- zoutwinning is alleen economisch haalbaar wanneer deze voor een langere tijd (dan de in het MER genoemde 10 jaar) plaatsvindt, de uiteindelijke milieueffecten zullen dan ook groter zijn;
- er moet meer duidelijkheid komen over een aantal leemten in kennis alvorens het MER te accepteren, m.n. over effecten van bodemdaling en verzilting en er moet afstemming plaatsvinden met het Waterschap (watertoets);
- naar de mening van de Waddenvereniging lijken gepresenteerde effecten al zodanig negatief dat geen vergunning kan worden afgegeven voor uitbreiding van het zoutwingebed.

De Waddenvereniging stelt verder dat de belangrijkste milieueffecten van zoutwinning niet geregeld worden in de milieuvergunning omdat deze al geregeld zijn in de concessieverlening en in het ontginningsplan (beiden reeds gepasseerd) en stelt dat dit betekent dat in die procedures onvoldoende rekening is gehouden met de milieueffecten.

De Waddenvereniging stelt dat volgens de Wet milieubeheer wanneer voor een activiteit meer dan een besluit moet worden genomen ter voorbereiding van die besluiten één MER moet worden gemaakt, en stelt dat dat in dit geval geldt voor Wm-vergunning, concessie en ontginningsplan. *De Waddenvereniging* stelt dat, omdat concessie en ontginningsplan tijdens de lopende m.e.r.-procedure zijn vastgesteld, deze ongeldig moeten worden verklaard en de procedures opnieuw moeten worden doorlopen.

De Waddenvereniging verzoekt de milieuvergunning niet te verlenen, de onwettig reeds verleende concessie en ontginningsplan in te trekken en alle te nemen besluiten gecoördineerd opnieuw op te stellen, waarbij rekening gehouden dient te worden met de

milieueffecten in brede zin. In het MER genoemde leemten in kennis moeten nader worden uitgezocht en er moet rekening gehouden worden met effecten op langere termijn. Omdat het MER slechts op een periode van tien jaar betrekking heeft kunnen ook concessie en ontginningsplan niet voor een langere termijn worden vastgesteld.

9. Overwegingen met betrekking tot de ingediende bedenkingen

Ten aanzien van de ingediende inspraakreacties/bedenkingen merk ik het volgende op:

- De mening dat bij de besluitvorming ten onrechte voorbij zou zijn gegaan aan de rechtstreekse gevolgen van de werkzaamheden en geen rekening gehouden zou zijn met de milieueffecten van zoutwinning in brede zin (bodemdaling, waterhuishouding, verzilting e.d.) deel ik niet.
- In de Provinciale Milieuverordening (PMV) van de provincie Friesland is vastgelegd dat zoutwinning een activiteit is waarvoor het opstellen van een MER verplicht is. Tevens is in deze PMV als "m.e.r.-plichtig besluit" aangewezen de (milieu-)vergunning, op grond van artikel 8.1, lid 1, van de Wet milieubeheer, voor het oprichten en in werking hebben van de zoutwinningsinrichting. Op grond van artikel 8.2, lid 3, van de Wet milieubeheer is de Minister van Economische Zaken bevoegd te beslissen op een aanvraag om een dergelijke vergunning voor een bij een mijn behorende bovengronds gelegen inrichting, die is aangewezen krachtens artikel 9, eerste lid, onder a, van de Mijnwet 1903. Om aan de in de PMV vastgelegde m.e.r.-plicht invulling te geven is, conform de in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer vastgelegde regels, een volledige milieu-effectrapportage-procedure doorlopen, met als resultaat een MER met een positief toetsingsadvies.
- In het milieueffectrapport (MER) is aandacht besteed aan alle milieuaspecten van zoutwinning, met name ook aan effecten van bodemdaling op waterhuishouding e.d.. Het MER is, conform de vastgestelde Richtlijnen, opgesteld om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en is ook aan deze Richtlijnen getoetst. Op geen enkele wijze is sprake geweest van eventuele beperking van "de scope van het MER" in verband met de reikwijdte van de, als m.e.r.-plichtig besluit, aangewezen milieuvergunning. Heel bewust is, in overleg met de diverse betrokkenen, gekozen voor een brede opzet van het MER waarin zowel aan de directe als de indirecte milieuaspecten aandacht is besteed. Het feit dat het aangewezen m.e.r.-plichtige besluit formeel "slechts" betrekking heeft op "de bij een mijn behorende bovengronds gelegen inrichting" is daarbij niet van belang. Het MER heeft inzicht verschaft in de milieueffecten (in brede zin) van de activiteit zoutwinning.
- De conclusies in het MER en het door de Commissie voor de milieueffectrapportage uitgebrachte positieve toetsingsadvies betreffende het MER (het oordeel dat de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming) zijn wel degelijk integraal in de besluitvorming betrokken. Op grond van de bevindingen is er geen enkele aanleiding om de gevraagde vergunning niet te verlenen.
- In de milieuvergunning voor de zoutwinningsinrichting (een bij een mijn behorende bovengronds gelegen inrichting) zijn met name eisen gesteld, cq. voorschriften opgenomen, gericht op het voorkomen en/of beperken van de milieueffecten van de

bovengrondse inrichting op de omgeving. Hierin zijn geen voorschriften opgenomen met betrekking tot bodemdaling e.d.. De resultaten van het MER geven ook geen aanleiding om daaraan andere/nadere eisen te stellen. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat in het kader van de concessieverlening en de goedkeuring van het ontginningsplan randvoorwaarden zijn vastgelegd en kaders zijn geschapen die waarborgen dat bodemdaling wordt gelimiteerd en de nadelige effecten op de waterhuishouding kunnen worden voorkomen of hersteld.

- Tussen procedures op grond van de Mijnewetgeving betreffende concessieverlening en de daaraan gekoppelde goedkeuring van een ontginningsplan enerzijds en de procedure betreffende de vergunning op grond van de Wet milieubeheer anderzijds bestaat formeel geen relatie. Uiteraard is het wel zo dat er zonder verleende concessie geen sprake zou kunnen zijn van winning via een inrichting. De m.e.r.-plicht op grond van de PMV is gekoppeld aan "een besluit waarop afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de wet (Wet milieubeheer) van toepassing zijn" en is alléén gekoppeld aan de procedure voor de vergunning op grond van de Wet milieubeheer voor de zoutwinnings-inrichting. Verlening van de concessie en goedkeuring van het ontginningsplan vallen hier niet onder.

- Geluid (*Adure*); Voor het in werking hebben van de zoutwinningsinrichting zijn geluidsvoorschriften opgenomen (onder E). In voorschrift E.1 is vastgelegd dat de door de werking van de inrichting veroorzaakte geluidbelasting niet meer mag bedragen dan aangegeven op de geluidscouturenkaart. Deze geluidbelasting is zodanig laag dat aan de gevel van de dichtstbijgelegen woning in deze fase zeker geen overlast is te verwachten. Voor de situatie waarin geboord wordt (tijdelijke activiteit) zijn (onder H.9) inderdaad hogere normen opgenomen. In voorschrift H.9, onder a, is vastgelegd dat het geluidsniveau op 300 meter afstand niet meer mag bedragen dan 50 dB(A). De stelling (*Adure*) dat blijkt dat er van uit wordt gegaan dat deze hogere geluidsnormen zullen worden overschreden is ongegrond. In voorschrift onder H.9, onder b, is ingegaan op specifieke omstandigheden voor eventuele woningen die zich binnen 300 meter afstand bevinden, waarbij overigens het gestelde onder H.1, onder a, gehandhaafd blijft. Op grond van de Wet milieubeheer geldt in alle gevallen het "alara-principe" (as low as reasonably achievable), nachtelijke verkeersbewegingen zullen op grond daarvan zoveel mogelijk worden vermeden.

- Duur boring (*Adure*); Voor de duur van een boring zijn geen voorschriften gesteld, omdat de duur van een boring sterk afhankelijk is van de situatie (diepte, gesteente e.d.), en derhalve niet vooraf is aan te geven.

- Broedperiode (*Adure*); Gesteld wordt dat voorschrift H.1, waarin staat dat "boringen zoveel mogelijk buiten de broedperiode plaatsvinden" voor meerdere uitleg vatbaar is en onvoldoende is bepaald. Ik deel die mening niet, maar merk daarbij wel op dat het inderdaad niet mogelijk is om te garanderen dat boringen onder alle omstandigheden alléén buiten de broedperiode zullen plaatsvinden. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarbij het (o.a. mijnbouwtechnisch/geologisch) noodzakelijk is om een boortoren binnen die periode op de locatie aan het werk te hebben. De gekozen

formulering “zoveel mogelijk buiten de broedperiode” betekent wel dat in geval daarvan wordt afgeweken de onderneming desgevraagd aan het bevoegd gezag aannemelijk moet maken dat de activiteit redelijkerwijs niet buiten de broedperiode kan plaatsvinden. Ik verwijs hierbij ook naar het eerder genoemde “alara-principe”.

- Bodemdaling (*Jurriëns*); De stelling dat de Ciemer zich pas bij de beoordeling van het MER zou hebben gerealiseerd dat niet alle aspecten van de activiteiten in de milieuvergunning worden geregeld is onjuist. In het door de Ciemer uitgebrachte advies voor de Richtlijnen is al onderkend dat er sprake was van verschillende procedures. Over hetgeen in het MER zou worden opgenomen kan geen onduidelijkheid zijn ontstaan, van het wekken van valse verwachtingen en het daarop terugkomen is geen sprake.

- Gedeveeerde boring (*Jurriëns*); De verwijzing naar het besluit van de Minister van Economische Zaken inzake het toestaan van de gedeveeerde boring vanaf de locatie Barradeel (zonder daarvoor een apart MER te eisen) en de daarin opgenomen uitspraak dat het besluit uitsluitend betrekking had op de boring en niet op latere winning, heeft geen relatie tot de onderhavige procedure.

- Toetsingsadvies (*Jurriëns*); Het oordeel dat het toetsingsadvies van de Ciemer afwijkt van de Richtlijnen deel ik niet. De constatering dat er een tegenstelling zou bestaan tussen “gevraagde concrete voorspellingen” en het “zich tevreden stellen met monitoring en nader onderzoek” acht ik ongegrond. In het toetsingsadvies wordt in een aantal gevallen door de Ciemer aangegeven dat verdere voorspellingen niet meer duidelijkheid zouden bieden en dat het nut daarvan beperkt wordt geacht. Ik beoordeel het door de Ciemer uitgebrachte toetsingsadvies als waardevol en waardeer de wijze waarop daarin ook rekening is gehouden met de ingediende inspraakreacties.

- Onafhankelijkheid Ciemer (*Jurriëns*); De stelling dat uit het toetsingsadvies blijkt dat de Ciemer voorafgaand aan de totstandkoming van het advies contact heeft gehad met Frisia, vertrouwelijke contourkaarten heeft ingezien en van Frisia andere informatie heeft verkregen en de daaruit getrokken conclusie dat het advies van de Ciemer derhalve ondeugdelijk tot stand is gekomen is mijns inziens ongegrond. Het oordeel dat de Ciemer niet als onafhankelijk beschouwd kan worden en derhalve de gehele totstandkoming van het MER onzorgvuldig is geweest acht ik volstrekt ongerechtvaardigd. Het in twijfel trekken van de integriteit van de Ciemer acht ik ongepast.

- Economische haalbaarheid zoutwinning (*Waddenvereniging*); De stelling dat de zoutwinning alleen economisch haalbaar is wanneer deze voor een langere tijd dan de in het MER genoemde 10 jaar plaatsvindt en dat derhalve de uiteindelijke milieueffecten veel groter zullen zijn is niet onderbouwd en acht ik voor de onderhavige procedure niet relevant. De economische haalbaarheid is niet aan de orde en vooralsnog beslaat het ontginningsplan een periode van 10 jaar. Voor een eventuele langere winningsperiode zullen nieuwe procedures moeten worden doorlopen.

- Milieueffecten niet te overzien (*Waddenvereniging*); De stelling dat milieueffecten niet goed zijn te overzien en dat er op cruciale punten leemten in kennis bestaan, deel ik niet. Het toetsingsadvies van de Ciemer geeft geen aanleiding tot een dergelijk oordeel.

- Effecten waterhuishouding slechts deels gecompenseerd (*Waddenvereniging*); In het kader van het ontginningsplan wordt een overeenkomst met de Waterschappen gesloten voor een herstelplan en is er ook een schadefonds. Er is op voorhand geen aanwijzing dat compensatie onvolledig zal zijn, dit is overigens iets dat buiten de reikwijdte van deze vergunning valt (zie ook opmerkingen hoofdstuk 5 over schade).
  - Eén milieueffectrapport (*Waddenvereniging*); Het aangehaalde artikel 14.5 van de Wet milieubeheer is onjuist weergegeven. Het artikel heeft betrekking op méér besluiten waarvoor een MER vereist is, in dat geval wordt één MER opgesteld. Hier hebben we het over één m.e.r.-plichtig besluit (concessie en ontginningsplan zijn niet m.e.r.-plichtig).
  - Onwettig verleende concessie (*Waddenvereniging*); De stelling dat sprake is van een onwettig verleende concessie en goedgekeurd ontginningsplan omdat er geen MER voor is gemaakt en het oordeel dat derhalve alle te nemen besluiten gecoördineerd opnieuw opgesteld zouden moeten worden deel ik niet.
- De ingediende inspraakreacties/bedenkingen geven mij geen aanleiding om tot een ander oordeel over het verlenen van de onderhavige vergunning te komen. Ik acht het verlenen van deze vergunning gerechtvaardigd.

10. Motivering van de beschikking

De aanvraag is, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8.8 van de Wet milieubeheer, getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

De gevolgen betreffen de aspecten lucht, oppervlaktewater, bodem en grondwater, geluid, energie, en afvalstoffen.

De belasting van het milieu is beschreven in hoofdstuk 6 van de bij de aanvraag behorende bijlage 1, alsmede in het MER.

Uit de aanvraag blijkt dat afdoende maatregelen zijn genomen om de belasting van het milieu te beperken en dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het verbruik van energie.

In hoofdstuk 7 van de bij de aanvraag behorende bijlage 1 zijn aard en omvang van de afvalstoffen beschreven.

Uit de aanvraag blijkt dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met afvalstoffen.

Frisia Zout B.V. is toegetreten tot de Benchmarking Energie Efficiency.

Uit de benchmarking is komen vast te staan dat Frisia Zout B.V. behoort tot de beste 10% van de vastgestelde wereldtop voor wat betreft energie-efficiency.

Frisia Zout B.V. beschikt over een integraal zorgsysteem.

Het onderdeel kwaliteit is gecertificeerd volgens ISO-norm 9002: 1994 en het onderdeel milieu volgens ISO-norm 14001: 1996.

Conclusie

Ik kom dan ook tot de conclusie dat verlening van de vergunning onder de hierna genoemde voorwaarden niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

11. Beschikking

Gelet op de Wet milieubeheer besluit ik:

- I. vergunning te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting, beschreven in de bij de aanvraag behorende bijlage 1;
- II. de aanvraag en de beschrijving van de inrichting maken onderdeel uit van de vergunning;
- III. aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

A. Algemeen

1. op de buitengrens van de inrichting, zoals met -+--+--+--+--+ aangegeven op de tekening nr. 13.855 M002a, is een van stevig hekwerk vervaardigde afrastering aangebracht van tenminste 2.20 meter hoog; ten aanzien van elk der toegangen tot het terrein van de inrichting zijn zodanige voorzieningen getroffen en maatregelen genomen dat een doeltreffende beveiliging tegen het betreden van dat terrein door onbevoegden is verkregen;
vluchtdeuren in het hekwerk draaien naar buiten open;
2. de inrichting wordt zindelijk gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; het terrein van de inrichting wordt vrijgehouden van voor de werking van de inrichting onnodig materiaal; eventuele begroeiing wordt kort gehouden; dood hout, bladeren en afgesneden onkruid of gras wordt verwijderd;
3. doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden;
4. op plaatsen waar laad- en los werkzaamheden worden verricht, zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen, dat het wegvloeien van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen;
5. indien een opvangbak, drainsysteem, verlaadpunt, pakking of verpakkingsmateriaal lek is, dan wel een redelijk vermoeden van lekkage bestaat waardoor verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken, wordt de lekkage onverwijld gestopt en de desbetreffende voorziening op de staat waarin zij verkeert onderzocht en zonodig onverwijld hersteld;
6. het brandbestrijdingsplan, dat ingevolge het krachtens artikel 176 van het Mijnreglement 1964 bepaalde, jaarlijks aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen

wordt toegezonden, is, voorzover op de inrichting betrekking hebbend, in overleg met de commandant van de plaatselijke brandweer opgesteld;

7. de in het brandbestrijdingsplan bedoelde brandblusmiddelen en -toestellen verkeren steeds in goede staat van onderhoud en zijn voor onmiddellijk gebruik aanwezig en wel op doeltreffende en goed bereikbare plaatsen;
8. alvorens de inrichting onbemand wordt achtergelaten is deze door een te houden inspectie op haar goede werking gecontroleerd; indien bij zodanige controle of anderszins een defect of mankement wordt geconstateerd, zullen, wanneer daardoor gevaar, schade of hinder voor de omgeving ontstaat of dreigt te ontstaan, onverwijld maatregelen worden genomen ter voorkoming of beperking daarvan, terwijl de inrichting of het betrokken deel zonodig buiten werking wordt gesteld; het weer in bedrijf nemen geschiedt niet dan nadat vaststaat dat het mankement doeltreffend is verholpen;
9. de buitenverlichting op het terrein van de inrichting wordt, ook wat de hoogte daarvan betreft, tot het voor het verrichten van de nodige werkzaamheden op het terrein of tot het ter voorkoming van gevaar noodzakelijke beperkt; de lampen branden uitsluitend voor zover dit voor het op het terrein van de inrichting verrichten van werkzaamheden of in verband met de bewaking van de inrichting dan wel anderszins in verband met de veiligheid noodzakelijk is; de verlichting wordt zodanig opgesteld en ingericht en de lampen zijn zodanig afgeschermd, dat hinderlijke lichtuitstraling in de omgeving zoveel mogelijk wordt voorkomen;
10. de ter bescherming van de caverne geïnjecteerde en teruggewonnen hoeveelheden dieselolie worden gemeten en geregistreerd;
11. zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie te allen tijde, indien nodig, veilig uit bedrijf genomen kan worden;

B. Bodem en oppervlaktewater

1. ten einde de nulsituatie vast te stellen is:
  - a. de bodem van de inrichting voor het begin van de aanleg door een ter zake deskundige instelling aan een onderzoek naar de bodemkwaliteit onderworpen;
  - b. met behulp van het onder a. genoemde onderzoek inzicht verkregen in de aard en concentratie van mogelijk verontreinigende stoffen in de bodem en in het grondwater;
2. ter controle van het grondwater zijn op en/of rond de inrichting peilbuizen geplaatst ten genoegen van de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

3. de vergunninghoudster verzorgt ten minste eenmaal per jaar een bemonstering en een analyse van het grondwater;
de analyseresultaten worden ten minste twee jaar bewaard en kunnen te allen tijde worden getoond aan de controlerende ambtenaren van het bevoegd gezag;
4. de bemonstering en analyse vindt plaats conform NEN 5740. Het monitorings-systeem wordt ingericht en beheerd conform de Nederlandse richtlijn monitoring bodemkwaliteit bedrijfsmatige activiteiten;
5. het terrein van de inrichting is zodanig aangelegd, ingericht en afgewerkt alsmede wordt op zodanige wijze onderhouden dat verontreiniging van de bodem of van het oppervlaktewater wordt voorkomen;
6. op het terrein terechtgekomen hemelwater kan niet daarbuiten geraken, tenzij het water geen stof bevat, welke de bodem of het oppervlaktewater kan verontreinigen;
7. schadelijke of verontreinigende stoffen, zoals pekkel, condensaat en diesel, mogen niet in het oppervlaktewater terechtkomen dan wel in de bodem dringen;
verontreinigd hemelwater wordt opgevangen en naar elders afgevoerd; niet verontreinigd hemelwater van het verharde locatieterrein wordt als proceswater gebruikt;
8. de bij het winningsproces te gebruiken of vrijkomende stoffen, die de bodem of het oppervlaktewater kunnen verontreinigen, worden zodanig op het terrein opgeslagen, dat geen verontreiniging als bedoeld onder 5. kan optreden;
9. indien een opvangbak, drainsysteem, verlaadpunt of een dergelijke voorziening lek is, dan wel een redelijk vermoeden van lekkage bestaat, wordt de desbetreffende voorziening op de staat waarin zij verkeert onderzocht en zonodig onverwijld hersteld;
10. indien door wat voor oorzaak ook verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken of zijn geraakt zorgt de vergunninghoudster onverwijld voor:
  - a. melding daarvan aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
  - b. maatregelen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen;
11. opgetreden verontreiniging van bodem en grondwater wordt ten genoegen van de Inspecteur-Generaal der Mijnen ongedaan gemaakt;
12. a. voordat het terrein van de inrichting, na bedrijfsbeëindiging, wordt teruggegeven aan de eigenaar, wordt door een terzake deskundige instelling een eindsituatie-onderzoek van de bodem verricht;

- b. de Inspecteur-Generaal der Mijnen kan nadere eisen stellen ten aanzien van de uitvoering van het onder a. bedoelde onderzoek;
- c. het resultaat van het onder a. bedoelde onderzoek wordt overgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

C. Lucht

1. de inrichting is zodanig ingericht en onderhouden, dat geuroverlast ten gevolge van lekkages wordt voorkomen; het gebruik van chemische hulpstoffen, welke buiten de inrichting geuroverlast veroorzaken, is verboden;
2. alle tanks, procesvaten, pompen, leidingen, afsluiters en dergelijke zijn zodanig geconstrueerd en aangelegd en zodanig onderhouden, dat lekkages worden voorkomen; elk defect dat vervuiling of geuroverlast kan veroorzaken wordt onverwijld hersteld;
3. op plaatsen waar zich een aftapkraan of een kraan voor het nemen van monsters van pekkel, condensaat, of andere schadelijke stoffen of verontreinigende dan wel geurverspreidende vloeistof bevindt, zijn zodanige voorzieningen getroffen, dat het wegvloeien van een zodanige vloeistof door opvang of anderszins wordt voorkomen;

D. Afvalstoffen

1. de vergunninghoudster neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen;
2. afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zonodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd;
3. de vergunninghoudster houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van de inrichting afgevoerde afvalstoffen;

E. Geluid

1. de door de werking van de inrichting veroorzaakte geluidsbelasting bedraagt ter plaatse van de geluidscontour, aangegeven op de van beschrijving van de inrichting deel uitmakende geluidscontourenkaart (bijlage 1.8), aldaar op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten, c.q. berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" (uitgave 1999), niet meer dan het met betrekking tot de desbetreffende contour aangegeven niveau;

2. extra lawaai makende met de werking van de inrichting verband houdende werkzaamheden worden zoveel mogelijk vermeden dan wel uitgevoerd tussen 07.00 uur en 19.00 uur, hierbij blijft het onder E.1 gestelde onverminderd van kracht;
3. de door de inrichting veroorzaakte piekniveaus, gemeten in de meterstand "fast" overschrijden het onder E1. genoemde niveau met niet meer dan 10 dB(A);
4. de etmaalwaarde van de verkeersbewegingen van en naar de inrichting voor de gevel van de dichtstbijzijnde woning, beoordeeld volgens de "Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de wet milieubeheer d.d. 29 februari 1996" bedraagt niet meer dan 50dB(A);
5. uiterlijk zes maanden na het in gebruik nemen van de gehele inrichting wordt door of namens de vergunninghoudster door middel van geluidsmetingen en zonodig berekeningen gecontroleerd of aan het eerder gestelde wordt voldaan; de geluidsmetingen en berekeningen worden overgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

F. Werktuigen

1. pijpleidingen, afsluiters en andere appendages zijn voldoende sterk en tegen corrosie beschermd; zij zijn zodanig gelegd en gemonteerd dat overmatige spanningen door uitzetting, inkrimping, temperatuurschommelingen of verzakkingen van tanks, procesvaten of pompen dan wel van beton- of staalconstructies van de inrichting worden voorkomen;
2. als pakkingmateriaal is materiaal aangewend, dat bestand is tegen de in het pekkel voorkomende stoffen of bij het behandingsproces te gebruiken hulpstoffen;
3. verladingslangen zijn vervaardigd van materiaal, dat bestand is tegen stoffen als onder 2 bedoeld; zij zijn uitwendig van een roestvrijstalen bewapening voorzien, dan wel van een andere ten minste gelijkwaardige constructie;
4. voor zover pijpleidingen of toebehoren daarvan bovengronds zijn gelegen zijn zij, ter plaatse waar gevaar voor beschadiging door mechanische invloeden, zoals aanrijding, niet is uitgesloten, tegen dit gevaar ten genoegen van de Inspecteur-Generaal der Mijnen doeltreffend en deugdelijk beschermd; onder wegen gelegen leidingen zijn tegen de belasting door het verkeer bestand;
5. de inrichting wordt niet eerder in werking gebracht en gehouden alvorens door een op basis van het Besluit drukapparatuur van 5 juli 1999 (Stb. 311) en gewijzigd op

5 juli 2001 (Stb 339) aangewezen instantie of dienst een "Verklaring van ingebruikname" is afgegeven en overlegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

6. wijzigingen of reparaties met betrekking tot drukhouders, toestellen en leidingen bedoeld in de onder 5 genoemde besluit, behoeven de goedkeuring van Stoomwezen B.V. of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut; elk ongeval met zodanige drukhouder, toestel of leiding wordt onverwijld gemeld aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
7. elektromotoren en elektrische installaties zijn zodanig ingericht, dat door gebruikers van radio- en televisietoestellen geen hinder van storing in de ontvangst wordt ondervonden;

G. Energie

1. in de inrichting zijn naar de "stand der techniek" zodanig energie-efficiënte technieken toegepast, dat onnodig of onwenselijk gebruik van energie wordt vermeden;
3. bij het in werking hebben van de inrichting wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency;

H. Boringen

1. boringen vinden zoveel mogelijk buiten de broedperiode (april tot en met juli) plaats;
2. het terrein waarop het boorwerk zich bevindt is zodanig aangelegd, ingericht en onderhouden dat verontreiniging van de bodem of het oppervlaktewater wordt voorkomen;
3. op het terrein terechtgekomen hemelwater mag niet daarbuiten kunnen geraken, tenzij het water geen stof bevat, welke de bodem of het oppervlaktewater kan verontreinigen;
4. schadelijke of verontreinigende stoffen mogen niet in het oppervlaktewater terechtkomen dan wel in de bodem dringen. Verontreinigd hemelwater wordt opvangen en naar elders afgevoerd;
5. de bij een boring te gebruiken of vrijkomende stoffen, die de bodem of het oppervlaktewater kunnen verontreinigen, worden zodanig op het terrein te opgeslagen, dat geen verontreiniging als in 3. bedoeld kan optreden;
6. afvalstoffen worden in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zo nodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en dienen zo spoedig mogelijk te worden afgevoerd;

7. indien door wat voor oorzaak ook verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken of zijn geraakt, dient de vergunninghouder onverwijld:
  - a. melding daarvan te maken aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen, en
  - b. maatregelen te nemen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen;. Opgetreden verontreiniging van de bodem en het grondwater wordt ten genoegen van de Minister ongedaan gemaakt;
8. de buitenverlichting bij een boorwerk dient, ook wat de hoogte daarvan betreft, tot het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar tot het noodzakelijke beperkt te zijn. De lampen mogen uitsluitend branden voor zover het voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de bewaking dan wel anderszins in verband met de veiligheid noodzakelijk is. De verlichting dient zodanig opgesteld en ingericht te zijn en de lampen dienen zodanig te worden afgeschermd, dat hinderlijke lichtstraling voor de omgeving wordt voorkomen;
9. tijdens de boring geldt in plaats van de voorschriften E1 t/m E.5:
  - a. het geluidsniveau veroorzaakt door boorwerkzaamheden bedraagt op een afstand van 300 meter van het terrein waarop het boorwerk zich bevindt, op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten of berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), niet meer dan 50 dB(A);
  - b. voor woonbebouwing binnen de bedoelde zone van 300 meter worden, zonodig na overleg met de bewoners daarvan, maatregelen genomen om het geluidsniveau, veroorzaakt door boorwerkzaamheden, niet meer te laten bedragen dan :
    - 50 dB(A). op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten of berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), of
    - 35 dB(A) binnenniveau beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), genormeerd op een nagalmtijd van 0,5 seconden;
    - dit voorschrift is alleen van toepassing als de betreffende bewoner toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van de benodigde geluidsmetingen;
  - c. overige met de boorfase verband houdende noodzakelijke werkzaamheden die het in het 9a bedoelde geluidsniveau overschrijden, worden uitgevoerd tussen 07.00 uur en 19.00 uur, waarbij het equivalente geluidsniveau (L_{Aeq}) van 60 dB(A) op 300 meter niet wordt overschreden;
  - d. piekgeluiden worden zoveel mogelijk voorkomen; voor piekgeluiden zijn de maximale geluidsniveaus (L_{max}) op 300 meter niet hoger dan:
    - 70 dB(A) voor de dagperiode (7.00 uur – 19.00 uur)
    - 65 dB(A) voor de avondperiode (19.00 uur – 23.00 uur)
    - 60 dB(A) voor de nachtperiode (23.00 uur – 7.00 uur)
  - e. de etmaalwaarde van de verkeersbewegingen van en naar de inrichting, beoordeeld volgens de "Circulaire inzake geluidshinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting" (29 februari 1996) bedraagt niet meer dan 50 dB(A);

I. Evaluatie

1. De vergunninghoudster is verplicht om desgevraagd alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken aan het bevoegd gezag die het redelijkerwijs voor het verrichten van een evaluatieonderzoek, als bedoeld in artikel 7.39 Wm, behoeft.

De Minister van Economische Zaken
namens deze:

mw. dr.ir. A.M.C. van Rijn
MT-lid Directie Energieproductie

KENNISGEVING WET MILIEUBEHEER

De Minister van Economische Zaken maakt bekend:

Aan Frisia Zout B.V., te Harlingen, zijn beschikkingen toegezonden waarbij vergunning krachtens de Wet milieubeheer is verleend voor het oprichten en in werking hebben van twee pekelwinningsinrichtingen, in het gebied van de steenzoutconcessie "Barradeel II". Het betreft de inrichtingen genaamd:

- "De Mieden", gelegen aan De Slachte in de gemeente Franekeradeel, op het perceel kadastraal ingedeeld gemeente Sexbierum, Sectie G, nummer 712;
- "Bethanië", gelegen aan Bethaniëleane in de gemeente Franekeradeel op het perceel, kadastraal ingedeeld gemeente Tzummarum, Sectie F, nummer 218/219.

De beschikkingen en de andere relevante stukken liggen van 24-12-2002 tot en met 04-02-2003, voor een ieder ter inzage op de volgende locaties:

- het gemeentehuis van de gemeente Franekeradeel, Harlingerweg 18, te Franeker;
- het gemeentehuis van de gemeente Het Bildt, Van Harenstraat 47, te St. Annaparochie;
- het provinciehuis van provincie Fryslân, Publieksvoorlichting, Tweebaksmarkt 52, te Leeuwarden.

Inzage is mogelijk op werkdagen tijdens kantooruren en na telefonische afspraak ook buiten kantooruren.

Tot en met 04-02-2003 kan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag, tegen de beschikking(-en) beroep worden ingesteld door:

- a. degenen die bedenkingen hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit;
- b. de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van het besluit;
- c. degenen die bedenkingen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht;
- d. belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen bedenkingen te hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit.

De beschikkingen worden op 05-02-2003 van kracht, behalve in de volgende gevallen:

Indien voor de oprichting tevens een bouwvergunning is vereist en die vergunning nog niet is verleend, wordt de beschikking niet eerder van kracht dan nadat de bouwvergunning is verleend.

Indien gedurende de beroepstermijn bij de voorzitter van de Afdeling bestuurs-rechtspraak een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, wordt de beschikking niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot ing. M. Mezger, tel. 070-379 79 99.

Datum

19 DEC. 2002

Kenmerk

ME/EP/UM/02054558

Onderwerp

Milieuvergunning Bethanië

Beschikking

Besluit van de Minister van Economische Zaken

1. Onderwerp aanvraag

Op 24-07-2002 is een aanvraag ontvangen van Frisia Zout B.V., kantoor houdend aan de Lange Lijnbaan 15 te Harlingen, om een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van de pekelwinningslocatie "Bethanië".

De inrichting "Bethanië" is gelegen aan Bethaniëleane in de gemeente Franekeradeel op het perceel, kadastraal ingedeeld gemeente Tzummarum, Sectie F, nummer 218/219, in het gebied van de steenzoutconcessie "Barradeel II".

Tegelijk met de vergunningaanvraag is een milieueffectrapport (MER) ingediend.

Voor het oprichten en in werking hebben van deze inrichting is ingevolge artikel 8.1, eerste lid, onder a en c, van de Wet milieubeheer, juncto het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer, vergunning vereist.

Op grond van artikel 8.6 van de Wet milieubeheer zijn de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op het tot stand komen van het besluit omtrent de verlening van de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer.

De Minister van Economische Zaken is ingevolge artikel 8.2, derde lid, van de Wet milieubeheer bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

Op grond van de Provinciale Milieuverordening (PMV) van de provincie Friesland is in dit geval het opstellen van een MER verplicht.

2. Samenhang met andere procedures

Ingevolge de Woningwet moet een bouwvergunning worden aangevraagd. Verlening van een bouwvergunning moet worden aangehouden totdat de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend is.

Het bevoegd gezag inzake de bouwvergunning is over de vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer geïnformeerd.

Een afschrift van de bouwvergunningaanvraag is mij toegezonden.

Milieueffectrapportageprocedure:

- Ontvangst Startnotitie 08-02-2002
- Ontvangstbevestiging 18-02-2002
- Verzending Startnotitie aan 18-02-2002
     Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciemer),
     (wettelijk-) adviseurs, belanghebbenden
- Publicatie Kennisgeving 27-02-2002
     Staatscourant, Friesch Dagblad, Leeuwarder Courant,
     Franeker Courant, Bildtse Post
- Terinzagelegging Startnotitie/Inspraak t.b.v. Richtlijnen 28-02-2002/28-03-2002
     Gemeentehuis van gemeente Franekeradeel,
     Gemeentehuis van gemeente Het Bildt,
     Provinciehuis van provincie Friesland.
- Ontvangst Inspraakreacties/adviezen (19x)
- Informatieavond Dorpshuis "It Waed", te Sexbierum 20-03-2002
- Locatiebezoek werkgroep Ciemer 26-03-2002
- Ontvangst Richtlijnenadvies Ciemer 25-04-2002
- Vaststellen Richtlijnen door het bevoegd gezag (EZ) 26-04-2002
- Verzenden Richtlijnen 12-10-1999
     aan Ciemer, (wettelijk-) adviseurs, insprekers/belanghebbenden 02-05-2002
- Ontvangst MER + Vergunningaanvraag 24-07-2002
- Ontvangstbevestiging naar Frisia Zout B.V. 26-07-2002
- Aanvaarding MER door het bevoegd gezag (EZ) 01-08-2002
- Verzenden MER 01-08-2002
     aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden
- Adviesaanvraag ("toetsingsadvies") aan Ciemer 01-08-2002
- Publicatie Kennisgeving MER 14-08-2002
     Staatscourant, Friesch Dagblad, Leeuwarder Courant,
     Franeker Courant, Bildtse Post
- Terinzagelegging MER + Vergunningaanvragen 15-08-2002/12-09-2002
     Gemeentehuis van gemeente Franekeradeel,
     Gemeentehuis van gemeente Het Bildt,
     Provinciehuis van provincie Fryslân.
- Openbare zitting (Dorpshuis "It Waed", te Sexbierum) 04-09-2002
- Verzenden inspraakreacties/adviezen verslag van de Openbare zitting 19-09-2002
     aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden
- Ontvangst (positief) toetsingsadvies Ciemer 17-10-2002

3. Adviseurs ingevolge de Wet milieubeheer

(artikel 8.7 Wet milieubeheer juncto artikel 7.3 van het Inrichtingen-en vergunningenbesluit milieubeheer)

- De Inspecteur, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe (VROM-Inspectie Noord);
- De Directeur Landbouw, Natuurbeheer en openluchtrecreatie (LNV-Noord);
- Commissie voor de milieu-effectrapportage;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland;
- Burgemeester en wethouders van gemeente Franekeradeel;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Bildt;
- De Inspecteur-Generaal der Mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen).

4. Inspraakreacties/Adviezen met betrekking tot vergunningaanvraag en MER

Door de Inspecteur-Generaal der Mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen) is advies uitgebracht ten aanzien van de aan de ontwerpbesluiting te verbinden voorschriften. Dit advies is in de ontwerpbesluiting verwerkt.

Naar aanleiding van de toezending van de vergunningaanvraag met bijbehorend MER aan de (wettelijk-) adviseurs en belanghebbenden, de publicatie van de kennisgeving, de terinzagelegging en de openbare zitting zijn diverse inspraakreacties/adviezen met betrekking tot het MER ingediend.

De inspraakreacties/adviezen hebben over het algemeen geen betrekking op het inrichten en in werking hebben van de winningslocatie op zich, maar hebben met name betrekking op het optreden van bodemdaling als gevolg van zoutwinning en de invloed daarvan op de waterhuishouding.

Gewezen wordt vooral op aspecten als: toename van zoute kwel, toename van verzilting, mogelijke toename van de kans op bruinrot (door extra doorspoeling), mogelijke daling van opbrengst van gewassen en mogelijke schade aan gebouwen door verzakking en/of trilling als gevolg van zoutwinning.

5. Overwegingen ten aanzien van de ingediende inspraakreactie/advies

Naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties/adviezen merk ik het volgende op:

- Alle met betrekking tot het MER ingediende inspraakreacties/adviezen zijn door de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Ciemer) bij het opstellen van het "toetsingsadvies" meegewogen. Dit geldt zowel voor de schriftelijk ingediende inspraakreacties/adviezen als voor de mondeling tijdens de openbare zitting ingediende inspraakreacties/adviezen (op basis van het verslag van de openbare zitting);
- De Ciemer is van oordeel dat in het MER de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming;
- De Ciemer realiseert zich dat bodemdaling en de gevolgen daarvan op de waterhuishouding aspecten van de voorgenomen activiteit zijn die niet in de milieuvergunning geregeld worden, maar in de concessieverlening en het ontginningsplan;

- Het MER biedt naar mijn oordeel voldoende informatie om een gefundeerd besluit te kunnen nemen ten aanzien van de vergunningverlening. In het MER wordt geconcludeerd dat van de voorgenomen activiteit geen ernstige negatieve effecten te verwachten zijn. De in het MER opgenomen alternatieven zijn, als de in het MER genoemde effectbeperkende maatregelen worden getroffen, beide evenzeer aanvaardbaar;
  - Op basis van het gestelde in de vergunningaanvraag, het MER en de ingediende inspraakreacties en adviezen is een afgewogen besluit tot stand gekomen. Door het opnemen van voorschriften wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met zowel de belangen van het milieu, de belangen van omwonenden als de belangen van de initiatiefnemer;
  - Ten aanzien van schaderegeling in het algemeen merk ik op dat de (vergunning ingevolge de) Wet milieubeheer niet voorziet in schaderegelingsprocedures. Een schaderegelingsprocedure maakt derhalve géén onderdeel uit van deze vergunning. Er is wel een schaderegelings-procedure (protocol) vastgesteld door Frisia Zout B.V.. Daarnaast is conform het vereiste uit de steenzoutconcessie Barradeel II een aanvullende storting in het schadefonds voorgeschreven;
  - Ten aanzien van uit te voeren herstelwerkzaamheden worden, conform het vereiste uit de goedkeuring van het ontginningsplan Barradeel II, overeenkomsten gesloten met de betrokken waterschappen;
  - De Ciemer heeft in haar toetsingsadvies enkele specifieke adviezen opgenomen. Voor de goede orde merk ik op dat die deels zaken betreft die buiten de reikwijdte van deze vergunning vallen en waaraan via andere wegen invulling zal worden gegeven.
  - De Ciemer adviseert om duidelijk te maken hoe resultaten van nadere onderzoeken openbaar gemaakt worden, wanneer een aanpassing van het ontginningsplan aan de orde zou kunnen zijn en welke procedure dan gevolgd wordt. Hierop wordt volledigheidshalve kort ingegaan.
- Op grond van de concessievoorwaarden wordt de zoutproductie geregistreerd en wordt daarover maandelijks gerapporteerd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen. Er worden, zo vaak als de Minister van Economische Zaken nodig oordeelt, waterpassingen en lengtemetingen uitgevoerd, hierover wordt rapport uitgebracht aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen en een afschrift gezonden aan Gedeputeerde Staten. Tweejaarlijks wordt aan het hoofd van de Afdeling Diepe Ondergrond-Confidentieel van het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen-TNO en de Inspecteur-Generaal der Mijnen verslag uitgebracht omtrent verrichte mijnbouwkundige onderzoeken en andere werkzaamheden binnen het concessieveld.
- De Ciemer adviseert om duidelijk te maken hoe monitoringsprogramma's vastgelegd worden en resultaten openbaar gemaakt worden en acht het raadzaam dat de monitoringsactiviteiten gecoördineerd worden.
- Het Ministerie van Economische Zaken (bevoegd gezag) zal het voortouw hebben bij de coördinatie van de monitoringsactiviteiten, daarbij ondersteund door het Staatstoezicht op de Mijnen (handhaver). Hiertoe zullen nadere afspraken worden gemaakt.

Op grond van artikel 5 van de goedkeuring van het ontginningsplan Barradeel II zal Frisia met terzake deskundigen een door de Minister van Economische Zaken goed te keuren bewakingssysteem opzetten met betrekking tot de toestand van een selectie van gebouwen (woningen etc.) binnen het concessiegebied en net daarbuiten. Hierbij zullen door Frisia de woningstichting en de gemeente Franekeradeel worden betrokken.

- De Ciemer geeft aan dat een integrale monitoringsrapportage een goed uitgangspunt kan vormen voor planning en besluitvorming over een volgende fase van winning.

Ik ben van oordeel dat mede op basis van de dan beschikbare monitoringsgegevens aan het eind van fase I ook inhoud kan worden gegeven aan het in artikel 7.39 van de Wet milieubeheer bedoelde onderzoek naar de gevolgen van de activiteit voor het milieu (evaluatie).

- De Ciemer adviseert om te bevorderen dat als onderdeel van het Herstelplan waterhuishouding en het onderzoek naar verzilting, een studie wordt gedaan naar de kansen van het toenemen van bruinrotverspreiding bij verschillende strategieën van waterdistributie door de Friese boezem.

Waterhuishouding, verziltingsbeheersing en bruinrotbestrijding zijn taken van het waterschap (Wetterskip de Waadkant). Frisia Zout B.V. heeft met het waterschap afspraken gemaakt over het financieel bijdragen aan projecten op het gebied van voornoemde taken.

- De Ciemer adviseert om te bevorderen dat de geplande booractiviteiten zo veel mogelijk buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Ik onderschrijf de mening van de Ciemer, waarbij ik echter opmerk dat uit het MER blijkt dat het plangebied van beperkt belang is voor broedvogels. Het gebied bestaat voor een groot deel uit akkerland en deels uit intensief beweide grasland waar in het voorjaar in beperkte mate weidevogels broeden.

Vooraf het starten van boor-activiteiten in het broedseizoen moet zoveel mogelijk worden vermeden. Een eventuele uitloop van een boring tot in het broedseizoen acht ik minder verstorend (omdat broedplaatsen dan al elders zijn gekozen).

6. Ontwerpbeschikking

Op 04-11-2002 is de ontwerpbeschikking verstuurd naar de aanvrager en de adviseurs.

Op 06-11-2002 is een kennisgeving met betrekking tot de ontwerpbeschikking gepubliceerd in de Staatscourant, de Leeuwarder Courant, de Franeker Courant, het Friesch Dagblad en in het blad "Bildtse Post".

De ontwerpbeschikking heeft van 07-11-2002 tot en met 05-12-2002 ter inzage gelegen op de volgende locaties:

- het gemeentehuis van de gemeente Franekeradeel, Harlingerweg 18, te Franeker;
- het gemeentehuis van de gemeente Het Bildt, Van Harenstraat 47, te St. Annaparochie;
- het provinciehuis van provincie Fryslân, Publieksvoorlichting, Tweebaksmarkt 52, te Leeuwarden.

7. Adviezen met betrekking tot de ontwerpbeschikking

Naar aanleiding van de aan de adviseurs toegezonden ontwerpbeschikking zijn géén adviezen uitgebracht.

8. Bedenkingen met betrekking tot de ontwerpbeschikking

Naar aanleiding van de ter inzage legging van de ontwerpbeschikking zijn inspraakreacties (bedenkingen) ingediend door:

- Jurriëns Advocatenkantoor, namens belanghebbenden (verder *Jurriëns*);
- De Waddenvereniging.

Jurriëns stelt dat in de ontwerp-beschikking wordt gesteld dat de bodemdaling en (o.a.) de invloed op de waterhuishouding (en de daarmee mogelijk gepaard gaande gevolgen) aspecten zijn die niet in de milieuvergunning verdisconteerd zouden moeten worden, maar in de concessieverlening en het ontginningsplan. *Jurriëns* geeft aan dat bij bezwaar tegen die besluiten is aangegeven dat de risico's onvoldoende zijn afgewogen en bestrijdt het standpunt dat deze risico's bij verlening van de milieuvergunning niet aan de orde zouden hoeven te komen. Verwacht werd dat deze in het kader van de milieuvergunning-verlening goed onderzocht zouden worden.

Jurriëns stelt dat volgens de Wet milieubeheer onder "inrichting" moet worden verstaan een (bedrijfsmatige) "bedrijvigheid" (die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht) en maakt daaruit op dat de zoutwinning als geheel als "inrichting" begrepen moet worden en dat alle milieugevolgen daarvan (inclusief de gevolgen van bodemdaling) voor beoordeling in het kader van de Wet milieubeheer in aanmerking komen.

Jurriëns stelt dat uit de Startnotitie, de Richtlijnen en het MER blijkt dat de gevolgen van bodemdaling als volwaardig onderdeel van de milieubeoordeling meegewogen dienen te worden en spreekt verbazing uit over het feit dat de Ciemer zich eerst bij de beoordeling van het MER realiseert dat deze aspecten niet geregeld worden in de milieuvergunning.

Jurriëns stelt dat dit in strijd is met de Richtlijnen en met de wet en dat er door het veronderstelde opnemen van effecten van bodemdaling een bindende verwachting is gecreëerd waar niet in een laat stadium op teruggekomen kan worden. Dit levert een verwijt van onzorgvuldige besluitvorming.

Jurriëns stelt dat de minister kennelijk hetzelfde standpunt is toegedaan als hiervoor betoogd ten aanzien van het besluit "Goedkeuring gedeveerde boring" waarin wordt gesteld dat dat besluit uitsluitend betrekking heeft op de voorgenomen gedeveerde boring en niet op de latere zoutwinning.

Jurriëns stelt van oordeel te zijn dat het toetsingsadvies van de Ciemer integraal afwijkt van de door de minister vastgestelde Richtlijnen voor het MER. Waar in de Richtlijn gevraagd wordt om harde gegevens en concrete (gefundeerde) voorspellingen verzocht wordt (o.a. watertoets) stelt Ciemer zich tevreden met monitoring en verdere studie.

Jurriëns verwijst naar de eerder ingediende "inspraak ten behoeve van het MER" en geeft aan dat die als ingelast beschouwd moet worden als bedenkingen tegen de onderhavige ontwerp-beschikking.

Jurriëns stelt dat uit het toetsingsadvies blijkt dat de Ciemer voorafgaand aan het tot stand komen van het advies contact heeft gehad met Frisia, dat Ciemer vertrouwelijke contourkaarten heeft ingezien en andere informatie heeft verkregen en stelt zich op het standpunt dat, aangezien dit contact buiten het gezichtsveld van belanghebbenden ligt, het advies ondeugdelijk tot stand is gekomen.

Jurriëns stelt dat onder andere elementaire (rechts-)beginselen als hoor en wederhoor, een goede procesorde en openbaarheid van besluitvorming geschonden zijn en stelt dat hierdoor de Ciemer niet als onafhankelijk beschouwd kan worden en daarmee de gehele totstandkoming van het MER onzorgvuldig is geweest.

Jurriëns verzoekt om de besluitvorming met in achtname van de aangevoerde punten te heroverwegen.

De Waddenvereniging verwijst naar de eerder toegestuurde (naar aanleiding van de MER) inspraakreactie en verzoekt deze als ingelast te beschouwen. Samengevat:

- milieueffecten van zoutwinning zijn niet goed te overzien, op cruciale punten is sprake van leemten in kennis;
- er zullen belangrijke effecten op de waterhuishouding zijn, verzilting wordt versneld, de hoofdfunctie "landbouw" wordt aangetast en slechts een deel van de effecten wordt gecompenseerd door maatregelen;
- zoutwinning is alleen economisch haalbaar wanneer deze voor een langere tijd (dan de in het MER genoemde 10 jaar) plaatsvindt, de uiteindelijke milieueffecten zullen dan ook groter zijn;
- er moet meer duidelijkheid komen over een aantal leemten in kennis alvorens het MER te accepteren, m.n. over effecten van bodemdaling en verzilting en er moet afstemming plaatsvinden met het Waterschap (watertoets);
- naar de mening van de Waddenvereniging lijken gepresenteerde effecten al zodanig negatief dat geen vergunning kan worden afgegeven voor uitbreiding van het zoutwingebied.

De Waddenvereniging stelt verder dat de belangrijkste milieueffecten van zoutwinning niet geregeld worden in de milieuvergunning omdat deze al geregeld zijn in de concessieverlening en in het ontginningsplan (beiden reeds gepasseerd) en stelt dat dit betekent dat in die procedures onvoldoende rekening is gehouden met de milieueffecten.

De Waddenvereniging stelt dat volgens de Wet milieubeheer wanneer voor een activiteit meer dan een besluit moet worden genomen ter voorbereiding van die besluiten één MER moet worden gemaakt, en stelt dat dat in dit geval geldt voor Wm-vergunning, concessie en ontginningsplan. *De Waddenvereniging* stelt dat, omdat concessie en ontginningsplan tijdens de lopende m.e.r.-procedure zijn vastgesteld, deze ongeldig moeten worden verklaard en de procedures opnieuw moeten worden doorlopen.

De Waddenvereniging verzoekt de milieuvergunning niet te verlenen, de onwettig reeds verleende concessie en ontginningsplan in te trekken en alle te nemen besluiten gecoördineerd opnieuw op te stellen, waarbij rekening gehouden dient te worden met de

milieueffecten in brede zin. In het MER genoemde leemten in kennis moeten nader worden uitgezocht en er moet rekening gehouden worden met effecten op langere termijn. Omdat het MER slechts op een periode van tien jaar betrekking heeft kunnen ook concessie en ontginningsplan niet voor een langere termijn worden vastgesteld.

9. Overwegingen met betrekking tot de ingediende bedenkingen

Ten aanzien van de ingediende inspraakreacties/bedenkingen merk ik het volgende op:

- De mening dat bij de besluitvorming ten onrechte voorbij zou zijn gegaan aan de rechtstreekse gevolgen van de werkzaamheden en geen rekening gehouden zou zijn met de milieueffecten van zoutwinning in brede zin (bodemdaling, waterhuishouding, verzilting e.d.) deel ik niet.
- In de Provinciale Milieuverordening (PMV) van de provincie Friesland is vastgelegd dat zoutwinning een activiteit is waarvoor het opstellen van een MER verplicht is. Tevens is in deze PMV als "m.e.r.-plichtig besluit" aangewezen de (milieu-)vergunning, op grond van artikel 8.1, lid 1, van de Wet milieubeheer, voor het oprichten en in werking hebben van de zoutwinningsinrichting. Op grond van artikel 8.2, lid 3, van de Wet milieubeheer is de Minister van Economische Zaken bevoegd te beslissen op een aanvraag om een dergelijke vergunning voor een bij een mijn behorende bovengronds gelegen inrichting, die is aangewezen krachtens artikel 9, eerste lid, onder a, van de Mijnwet 1903. Om aan de in de PMV vastgelegde m.e.r.-plicht invulling te geven is, conform de in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer vastgelegde regels, een volledige milieu-effectrapportage-procedure doorlopen, met als resultaat een MER met een positief toetsingsadvies.
- In het milieueffectrapport (MER) is aandacht besteed aan alle milieuaspecten van zoutwinning, met name ook aan effecten van bodemdaling op waterhuishouding e.d.. Het MER is, conform de vastgestelde Richtlijnen, opgesteld om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en is ook aan deze Richtlijnen getoetst. Op geen enkele wijze is sprake geweest van eventuele beperking van "de scope van het MER" in verband met de reikwijdte van de, als m.e.r.-plichtig besluit, aangewezen milieuvergunning. Heel bewust is, in overleg met de diverse betrokkenen, gekozen voor een brede opzet van het MER waarin zowel aan de directe als de indirecte milieuaspecten aandacht is besteed. Het feit dat het aangewezen m.e.r.-plichtige besluit formeel "slechts" betrekking heeft op "de bij een mijn behorende bovengronds gelegen inrichting" is daarbij niet van belang. Het MER heeft inzicht verschaft in de milieueffecten (in brede zin) van de activiteit zoutwinning.
- De conclusies in het MER en het door de Commissie voor de milieueffectrapportage uitgebrachte positieve toetsingsadvies betreffende het MER (het oordeel dat de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming) zijn wel degelijk integraal in de besluitvorming betrokken. Op grond van de bevindingen is er geen enkele aanleiding om de gevraagde vergunning niet te verlenen.
- In de milieuvergunning voor de zoutwinningsinrichting (een bij een mijn behorende bovengronds gelegen inrichting) zijn met name eisen gesteld, cq. voorschriften opgenomen, gericht op het voorkomen en/of beperken van de milieueffecten van de

bovengrondse inrichting op de omgeving. Hierin zijn geen voorschriften opgenomen met betrekking tot bodemdaling e.d.. De resultaten van het MER geven ook geen aanleiding om daaraan andere/nadere eisen te stellen. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat in het kader van de concessieverlening en de goedkeuring van het ontginningsplan randvoorwaarden zijn vastgelegd en kaders zijn geschapen die waarborgen dat bodemdaling wordt gelimiteerd en de nadelige effecten op de waterhuishouding kunnen worden voorkomen of hersteld.

- Tussen procedures op grond van de Mijnwetgeving betreffende concessieverlening en de daaraan gekoppelde goedkeuring van een ontginningsplan enerzijds en de procedure betreffende de vergunning op grond van de Wet milieubeheer anderzijds bestaat formeel geen relatie. Uiteraard is het wel zo dat er zonder verleende concessie geen sprake zou kunnen zijn van winning via een inrichting. De m.e.r.-plicht op grond van de PMV is gekoppeld aan "een besluit waarop afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de wet (Wet milieubeheer) van toepassing zijn" en is alléén gekoppeld aan de procedure voor de vergunning op grond van de Wet milieubeheer voor de zoutwinnings-inrichting. Verlening van de concessie en goedkeuring van het ontginningsplan vallen hier niet onder.

- Bodemdaling (*Jurriëns*); De stelling dat de Ciemer zich pas bij de beoordeling van het MER zou hebben gerealiseerd dat niet alle aspecten van de activiteiten in de milieuvergunning worden geregeld is onjuist. In het door de Ciemer uitgebrachte advies voor de Richtlijnen is al onderkend dat er sprake was van verschillende procedures. Over hetgeen in het MER zou worden opgenomen kan geen onduidelijkheid zijn ontstaan, van het wekken van valse verwachtingen en het daarop terugkomen is geen sprake.

- Gedeveerde boring (*Jurriëns*); De verwijzing naar het besluit van de Minister van Economische Zaken inzake het toestaan van de gedeveerde boring vanaf de locatie Barradeel (zonder daarvoor een apart MER te eisen) en de daarin opgenomen uitspraak dat het besluit uitsluitend betrekking had op de boring en niet op latere winning, heeft geen relatie tot de onderhavige procedure.

- Toetsingsadvies (*Jurriëns*); Het oordeel dat het toetsingsadvies van de Ciemer afwijkt van de Richtlijnen deel ik niet. De constatering dat er een tegenstelling zou bestaan tussen "gevraagde concrete voorspellingen" en het "zich tevreden stellen met monitoring en nader onderzoek" acht ik ongegrond. In het toetsingsadvies wordt in een aantal gevallen door de Ciemer aangegeven dat verdere voorspellingen niet meer duidelijkheid zouden bieden en dat het nut daarvan beperkt wordt geacht. Ik beoordeel het door de Ciemer uitgebrachte toetsingsadvies als waardevol en waardeer de wijze waarop daarin ook rekening is gehouden met de ingediende inspraakreacties.

- Onafhankelijkheid Ciemer (*Jurriëns*); De stelling dat uit het toetsingsadvies blijkt dat de Ciemer voorafgaand aan de totstandkoming van het advies contact heeft gehad met Frisia, vertrouwelijke contourkaarten heeft ingezien en van Frisia andere informatie heeft verkregen en de daaruit getrokken conclusie dat het advies van de Ciemer derhalve ondeugdelijk tot stand is gekomen is mijns inziens ongegrond. Het oordeel dat de Ciemer niet als onafhankelijk beschouwd kan worden en derhalve de gehele totstandkoming van

het MER onzorgvuldig is geweest acht ik volstrekt ongerechtvaardigd. Het in twijfel trekken van de integriteit van de Ciemer acht ik ongepast.

- Economische haalbaarheid zoutwinning (*Waddenvereniging*); De stelling dat de zoutwinning alleen economisch haalbaar is wanneer deze voor een langere tijd dan de in het MER genoemde 10 jaar plaatsvindt en dat derhalve de uiteindelijke milieueffecten veel groter zullen zijn is niet onderbouwd en acht ik voor de onderhavige procedure niet relevant. De economische haalbaarheid is niet aan de orde en vooralsnog beslaat het ontginningsplan een periode van 10 jaar. Voor een eventuele langere winningsperiode zullen nieuwe procedures moeten worden doorlopen.

- Milieueffecten niet te overzien (*Waddenvereniging*); De stelling dat milieueffecten niet goed zijn te overzien en dat er op cruciale punten leemten in kennis bestaan, deel ik niet. Het toetsingsadvies van de Ciemer geeft geen aanleiding tot een dergelijk oordeel.

- Effecten waterhuishouding slechts deels gecompenseerd (*Waddenvereniging*); In het kader van het ontginningsplan wordt een overeenkomst met de Waterschappen gesloten voor een herstelplan en is er ook een schadefonds. Er is op voorhand geen aanwijzing dat compensatie onvolledig zal zijn, dit is overigens iets dat buiten de reikwijdte van deze vergunning valt (zie ook opmerkingen hoofdstuk 5 over schade).

- Eén milieueffectrapport (*Waddenvereniging*); Het aangehaalde artikel 14.5 van de Wet milieubeheer is onjuist weergegeven. Het artikel heeft betrekking op méér besluiten waarvoor een MER vereist is, in dat geval wordt één MER opgesteld. Hier hebben we het over één m.e.r.-plichtig besluit (concessie en ontginningsplan zijn niet m.e.r.-plichtig).

- Onwettig verleende concessie (*Waddenvereniging*); De stelling dat sprake is van een onwettig verleende concessie en goedgekeurd ontginningsplan omdat er geen MER voor is gemaakt en het oordeel dat derhalve alle te nemen besluiten gecoördineerd opnieuw opgesteld zouden moeten worden deel ik niet.

De ingediende inspraakreacties/bedenkingen geven mij geen aanleiding om tot een ander oordeel over het verlenen van de onderhavige vergunning te komen. Ik acht het verlenen van deze vergunning gerechtvaardigd.

10. Beoordeling van de aanvraag

De aanvraag is, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8.8 van de Wet milieubeheer, getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

De gevolgen betreffen de aspecten lucht, oppervlaktewater, bodem en grondwater, geluid, energie, en afvalstoffen.

De belasting van het milieu is beschreven in hoofdstuk 6 van de bij de aanvraag behorende bijlage 1, alsmede in het MER.

Uit de aanvraag blijkt dat afdoende maatregelen zijn genomen om de belasting van het milieu te beperken en dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het verbruik van energie.

In hoofdstuk 7 van de bij de aanvraag behorende bijlage 1 zijn aard en omvang van de afvalstoffen beschreven.

Uit de aanvraag blijkt dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met afvalstoffen.

Frisia Zout B.V. is toegetreden tot de Benchmarking Energie Efficiency.

Uit de benchmarking is komen vast te staan dat Frisia Zout B.V. behoort tot de beste 10% van de vastgestelde wereldtop voor wat betreft energie-efficiency.

Frisia Zout B.V. beschikt over een integraal zorgsysteem.

Het onderdeel kwaliteit is gecertificeerd volgens ISO-norm 9002: 1994 en het onderdeel milieu volgens ISO-norm 14001: 1996.

Conclusie

Ik kom dan ook tot de conclusie dat verlening van de vergunning onder de hierna genoemde voorwaarden niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

11. Beschikking

Gelet op de Wet milieubeheer besluit ik:

- I. vergunning te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting, beschreven in de bij de aanvraag behorende bijlage 1;
- II. de aanvraag en de beschrijving van de inrichting maken onderdeel uit van de vergunning;
- III. aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

A. Algemeen

1. op de buitengrens van de inrichting, zoals met -+-+-+ aangegeven op de tekening nr. 13.855 M003a, is een van stevig hekwerk vervaardigde afrastering aangebracht van tenminste 2.20 meter hoog; ten aanzien van elk der toegangen tot het terrein van de inrichting zijn zodanige voorzieningen getroffen en maatregelen genomen dat een doeltreffende beveiliging tegen het betreden van dat terrein door onbevoegden is verkregen; vluchtdeuren in het hekwerk draaien naar buiten open;
2. de inrichting wordt zindelijk gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; het terrein van de inrichting wordt vrijgehouden van voor de werking van de inrichting onnodig materiaal; eventuele begroeiing wordt kort gehouden; dood hout, bladeren en afgesneden onkruid of gras wordt verwijderd;
3. doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden;
4. op plaatsen waar laad- en los werkzaamheden worden verricht, zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen, dat het wegvloeien van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen;

5. indien een opvangbak, drainsysteem, verlaadpunt, pakking of verpakkingsmateriaal lek is, dan wel een redelijk vermoeden van lekkage bestaat waardoor verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken, wordt de lekkage onverwijld gestopt en de desbetreffende voorziening op de staat waarin zij verkeert onderzocht en zonodig onverwijld hersteld;
6. het brandbestrijdingsplan, dat ingevolge het krachtens artikel 176 van het Mijnreglement 1964 bepaalde, jaarlijks aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen wordt toegezonden, is, voorzover op de inrichting betrekking hebbend, in overleg met de commandant van de plaatselijke brandweer opgesteld;
7. de in het brandbestrijdingsplan bedoelde brandblusmiddelen en -toestellen verkeren steeds in goede staat van onderhoud en zijn voor onmiddellijk gebruik aanwezig en wel op doeltreffende en goed bereikbare plaatsen;
8. alvorens de inrichting onbemand wordt achtergelaten is deze door een te houden inspectie op haar goede werking gecontroleerd; indien bij zodanige controle of anderszins een defect of mankement wordt geconstateerd, zullen, wanneer daardoor gevaar, schade of hinder voor de omgeving ontstaat of dreigt te ontstaan, onverwijld maatregelen worden genomen ter voorkoming of beperking daarvan, terwijl de inrichting of het betrokken deel zonodig buiten werking wordt gesteld; het weer in bedrijf nemen geschiedt niet dan nadat vaststaat dat het mankement doeltreffend is verholpen;
9. de buitenverlichting op het terrein van de inrichting wordt, ook wat de hoogte daarvan betreft, tot het voor het verrichten van de nodige werkzaamheden op het terrein of tot het ter voorkoming van gevaar noodzakelijke beperkt; de lampen branden uitsluitend voor zover dit voor het op het terrein van de inrichting verrichten van werkzaamheden of in verband met de bewaking van de inrichting dan wel anderszins in verband met de veiligheid noodzakelijk is; de verlichting wordt zodanig opgesteld en ingericht en de lampen zijn zodanig afgeschermd, dat hinderlijke lichtuitstraling in de omgeving zoveel mogelijk wordt voorkomen;
10. de ter bescherming van de caverne geïnjecteerde en teruggewonnen hoeveelheden dieselolie worden gemeten en geregistreerd;
11. zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie te allen tijde, indien nodig, veilig uit bedrijf genomen kan worden;

B. Bodem en oppervlaktewater

1. ten einde de nulsituatie vast te stellen is:
  - a. de bodem van de inrichting voor het begin van de aanleg door een ter zake deskundige instelling aan een onderzoek naar de bodemkwaliteit onderworpen;
  - b. met behulp van het onder a. genoemde onderzoek inzicht verkregen in de aard en concentratie van mogelijk verontreinigende stoffen in de bodem en in het grondwater;
2. ter controle van het grondwater zijn op en/of rond de inrichting peilbuizen geplaatst ten genoegen van de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
3. de vergunninghoudster verzorgt ten minste eenmaal per jaar een bemonstering en een analyse van het grondwater;
de analyseresultaten worden ten minste twee jaar bewaard en kunnen te allen tijde worden getoond aan de controlerende ambtenaren van het bevoegd gezag;
4. de bemonstering en analyse vindt plaats conform NEN 5740. Het monitorings-systeem wordt ingericht en beheerd conform de Nederlandse richtlijn monitoring bodemkwaliteit bedrijfsmatige activiteiten;
5. het terrein van de inrichting is zodanig aangelegd, ingericht en afgewerkt alsmede wordt op zodanige wijze onderhouden dat verontreiniging van de bodem of van het oppervlaktewater wordt voorkomen;
6. op het terrein terechtgekomen hemelwater kan niet daarbuiten geraken, tenzij het water geen stof bevat, welke de bodem of het oppervlaktewater kan verontreinigen;
7. schadelijke of verontreinigende stoffen, zoals pekels, condensaat en diesel, mogen niet in het oppervlaktewater terechtkomen dan wel in de bodem dringen;
verontreinigd hemelwater wordt opgevangen en naar elders afgevoerd; niet verontreinigd hemelwater van het verharde locatieterrein wordt als proceswater gebruikt;
8. de bij het winningsproces te gebruiken of vrijkomende stoffen, die de bodem of het oppervlaktewater kunnen verontreinigen, worden zodanig op het terrein opgeslagen, dat geen verontreiniging als bedoeld onder 5. kan optreden;
9. indien een opvangbak, drainsysteem, verlaadpunt of een dergelijke voorziening lek is, dan wel een redelijk vermoeden van lekkage bestaat, wordt de desbetreffende voorziening op de staat waarin zij verkeert onderzocht en zondig onverwijld hersteld;

10. indien door wat voor oorzaak ook verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken of zijn geraakt zorgt de vergunninghoudster onverwijld voor:
  - a. melding daarvan aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
  - b. maatregelen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen;
11. opgetreden verontreiniging van bodem en grondwater wordt ten genoeg van de Inspecteur-Generaal der Mijnen ongedaan gemaakt;
12.
  - a. voordat het terrein van de inrichting, na bedrijfsbeëindiging, wordt teruggegeven aan de eigenaar, wordt door een terzake deskundige instelling een eindsituatie-onderzoek van de bodem verricht;
  - b. de Inspecteur-Generaal der Mijnen kan nadere eisen stellen ten aanzien van de uitvoering van het onder a. bedoelde onderzoek;
  - c. het resultaat van het onder a. bedoelde onderzoek wordt overgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

C. Lucht

1. de inrichting is zodanig ingericht en onderhouden, dat geuroverlast ten gevolge van lekkages wordt voorkomen; het gebruik van chemische hulpstoffen, welke buiten de inrichting geuroverlast veroorzaken, is verboden;
2. alle tanks, procesvaten, pompen, leidingen, afsluiters en dergelijke zijn zodanig geconstrueerd en aangelegd en zodanig onderhouden, dat lekkages worden voorkomen; elk defect dat vervuiling of geuroverlast kan veroorzaken wordt onverwijld hersteld;
3. op plaatsen waar zich een aftapkraan of een kraan voor het nemen van monsters van pekkel, condensaat, of andere schadelijke stoffen of verontreinigende dan wel geurverspreidende vloeistof bevindt, zijn zodanige voorzieningen getroffen, dat het wegvloeien van een zodanige vloeistof door opvang of anderszins wordt voorkomen;

D. Afvalstoffen

1. de vergunninghoudster neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen;
2. afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zonodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd;

3. de vergunninghoudster houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van de inrichting afgevoerde afvalstoffen;

E. Geluid

1. de door de werking van de inrichting veroorzaakte geluidsbelasting bedraagt ter plaatse van de geluidscontour, aangegeven op de van beschrijving van de inrichting deel uitmakende geluidscontourenkaart (bijlage 1.8), aldaar op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten, c.q. berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" (uitgave 1999), niet meer dan het met betrekking tot de desbetreffende contour aangegeven niveau;
2. extra lawaai makende met de werking van de inrichting verband houdende werkzaamheden worden zoveel mogelijk vermeden dan wel uitgevoerd tussen 07.00 uur en 19.00 uur, hierbij blijft het onder E.1 gestelde onverminderd van kracht;
3. de door de inrichting veroorzaakte piekniveaus, gemeten in de meterstand "fast" overschrijden het onder E.1. genoemde niveau met niet meer dan 10 dB(A);
4. de etmaalwaarde van de verkeersbewegingen van en naar de inrichting voor de gevel van de dichtstbijzijnde woning, beoordeeld volgens de "Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de wet milieubeheer d.d. 29 februari 1996" bedraagt niet meer dan 50dB(A);
5. uiterlijk zes maanden na het in gebruik nemen van de gehele inrichting wordt door of namens de vergunninghoudster door middel van geluidsmetingen en zonodig berekeningen gecontroleerd of aan het eerder gestelde wordt voldaan; de geluidsmetingen en berekeningen worden overgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

F. Werktuigen

1. pijpleidingen, afsluiters en andere appendages zijn voldoende sterk en tegen corrosie beschermd; zij zijn zodanig gelegd en gemonteerd dat overmatige spanningen door uitzetting, inkrimping, temperatuurschommelingen of verzakkingen van tanks, procesvaten of pompen dan wel van beton- of staalconstructies van de inrichting worden voorkomen;
2. als pakkingmateriaal is materiaal aangewend, dat bestand is tegen de in het pekel voorkomende stoffen of bij het behandlingsproces te gebruiken hulpstoffen;

3. verladingslangen zijn vervaardigd van materiaal, dat bestand is tegen stoffen als onder 2 bedoeld; zij zijn uitwendig van een roestvrijstalen bewapening voorzien, dan wel van een andere ten minste gelijkwaardige constructie;
4. voor zover pijpleidingen of toebehoren daarvan bovengronds zijn gelegen zijn zij, ter plaatse waar gevaar voor beschadiging door mechanische invloeden, zoals aanrijding, niet is uitgesloten, tegen dit gevaar ten genoeg van de Inspecteur-Generaal der Mijnen doeltreffend en deugdelijk beschermd; onder wegen gelegen leidingen zijn tegen de belasting door het verkeer bestand;
5. de inrichting wordt niet eerder in werking gebracht en gehouden alvorens door een op basis van het Besluit drukapparatuur van 5 juli 1999 (Stb. 311) en gewijzigd op 5 juli 2001 (Stb 339) aangewezen instantie of dienst een "Verklaring van ingebruikname" is afgegeven en overlegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
6. wijzigingen of reparaties met betrekking tot drukhouders, toestellen en leidingen bedoeld in de onder 5 genoemde besluit, behoeven de goedkeuring van Stoomwezen B.V. of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut; elk ongeval met zodanige drukhouder, toestel of leiding wordt onverwijld gemeld aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
7. elektromotoren en elektrische installaties zijn zodanig ingericht, dat door gebruikers van radio- en televisietoestellen geen hinder van storing in de ontvangst wordt ondervonden;

G. Energie

1. in de inrichting zijn naar de "stand der techniek" zodanig energie-efficiënte technieken toegepast, dat onnodig of onwenselijk gebruik van energie wordt vermeden;
2. bij het in werking hebben van de inrichting wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency;

H. Boringen

1. boringen vinden zoveel mogelijk buiten de broedperiode (april tot en met juli) plaats;
2. het terrein waarop het boorwerk zich bevindt is zodanig aangelegd, ingericht en onderhouden dat verontreiniging van de bodem of het oppervlaktewater wordt voorkomen;

3. op het terrein terechtgekomen hemelwater mag niet daarbuiten kunnen geraken, tenzij het water geen stof bevat, welke de bodem of het oppervlaktewater kan verontreinigen;
4. schadelijke of verontreinigende stoffen mogen niet in het oppervlaktewater terechtkomen dan wel in de bodem dringen. Verontreinigd hemelwater wordt opgevangen en naar elders afgevoerd;
5. de bij een boring te gebruiken of vrijkomende stoffen, die de bodem of het oppervlaktewater kunnen verontreinigen, worden zodanig op het terrein te opgeslagen, dat geen verontreiniging als in 3. bedoeld kan optreden;
6. afvalstoffen worden in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zo nodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en dienen zo spoedig mogelijk te worden afgevoerd;
7. indien door wat voor oorzaak ook verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken of zijn geraakt, dient de vergunninghouder onverwijld:
  - a. melding daarvan te maken aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen, en
  - b. maatregelen te nemen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen;Opgetreden verontreiniging van de bodem en het grondwater wordt ten genoegen van de Minister ongedaan gemaakt;
8. de buitenverlichting bij een boorwerk dient, ook wat de hoogte daarvan betreft, tot het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar tot het noodzakelijke beperkt te zijn. De lampen mogen uitsluitend branden voor zover het voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de bewaking dan wel anderszins in verband met de veiligheid noodzakelijk is. De verlichting dient zodanig opgesteld en ingericht te zijn en de lampen dienen zodanig te worden afgeschermd, dat hinderlijke lichtstraling voor de omgeving wordt voorkomen;
9. tijdens de boring geldt in plaats van de voorschriften E1 t/m E.5:
  - a. het geluidsniveau veroorzaakt door boorwerkzaamheden bedraagt op een afstand van 300 meter van het terrein waarop het boorwerk zich bevindt, op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten of berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), niet meer dan 50 dB(A);
  - b. voor woonbebouwing binnen de bedoelde zone van 300 meter worden, zonodig na overleg met de bewoners daarvan, maatregelen genomen om het geluidsniveau, veroorzaakt door boorwerkzaamheden, niet meer te laten bedragen dan :
    - 50 dB(A). op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten of berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), of
    - 35 dB(A) binnenniveau beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), genormeerd op een nagalmtijd van 0,5 seconden;

- dit voorschrift is alleen van toepassing als de betreffende bewoner toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van de benodigde geluidsmetingen;
- c. overige met de boorfase verband houdende noodzakelijke werkzaamheden die het in het 9a bedoelde geluidsniveau overschrijden, worden uitgevoerd tussen 07.00 uur en 19.00 uur, waarbij het equivalente geluidsniveau (L_{Aeq}) van 60 dB(A) op 300 meter niet wordt overschreden;
- d. piekgeluiden worden zoveel mogelijk voorkomen; voor piekgeluiden zijn de maximale geluidsniveaus (L_{max}) op 300 meter niet hoger dan:
- 70 dB(A) voor de dagperiode (7.00 uur – 19.00 uur)
  - 65 dB(A) voor de avondperiode(19.00 uur – 23.00 uur)
  - 60 dB(A) voor de nachtperiode (23.00 uur – 7.00 uur)
- e. de etmaalwaarde van de verkeersbewegingen van en naar de inrichting, beoordeeld volgens de "Circulaire inzake geluidshinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting" (29 februari 1996) bedraagt niet meer dan 50 dB(A);

I. Evaluatie

1. De vergunninghoudster is verplicht om desgevraagd alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken aan het bevoegd gezag die het redelijkerwijs voor het verrichten van een evaluatieonderzoek, als bedoeld in artikel 7.39 Wm, behoeft.

De Minister van Economische Zaken
namens deze:

mw. dr.ir. A.M.C. van Rijn
MT-lid Directie Energieproductie

KENNISGEVING WET MILIEUBEHEER

De Minister van Economische Zaken maakt bekend:

Aan Frisia Zout B.V., te Harlingen, zijn beschikkingen toegezonden waarbij vergunning krachtens de Wet milieubeheer is verleend voor het oprichten en in werking hebben van twee pekelwinningsinrichtingen, in het gebied van de steenzoutconcessie "Barradeel II". Het betreft de inrichtingen genaamd:

- "De Mieden", gelegen aan De Slachte in de gemeente Franekeradeel, op het perceel kadastraal ingedeeld gemeente Sexbierum, Sectie G, nummer 712;
- "Bethanië", gelegen aan Bethaniëleane in de gemeente Franekeradeel op het perceel, kadastraal ingedeeld gemeente Tzummarum, Sectie F, nummer 218/219.

De beschikkingen en de andere relevante stukken liggen van 24-12-2002 tot en met 04-02-2003, voor een ieder ter inzage op de volgende locaties:

- het gemeentehuis van de gemeente Franekeradeel, Harlingerweg 18, te Franeker;
- het gemeentehuis van de gemeente Het Bildt, Van Harenstraat 47, te St. Annaparochie;
- het provinciehuis van provincie Fryslân, Publieksvoorlichting, Tweebaksmarkt 52, te Leeuwarden.

Inzage is mogelijk op werkdagen tijdens kantooruren en na telefonische afspraak ook buiten kantooruren.

Tot en met 04-02-2003 kan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag, tegen de beschikking(-en) beroep worden ingesteld door:

- a. degenen die bedenkingen hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit;
- b. de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van het besluit;
- c. degenen die bedenkingen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht;
- d. belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen bedenkingen te hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit.

De beschikkingen worden op 05-02-2003 van kracht, behalve in de volgende gevallen: Indien voor de oprichting tevens een bouwvergunning is vereist en die vergunning nog niet is verleend, wordt de beschikking niet eerder van kracht dan nadat de bouwvergunning is verleend.

Indien gedurende de beroepstermijn bij de voorzitter van de Afdeling bestuurs-rechtspraak een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, wordt de beschikking niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot ing. M. Mezger, tel. 070-379 79 99.